

Karuzela zawodów to karuzela życia Berufskarussell als Karussell des Lebens

Spis treści

- 3 Na karuzeli życia
Auf dem Karussell des Lebens
- 5 Karuzela zawodów
Berufskarussell
- 11 Wstęp do analizy prawnej
Einführung in die Rechtsanalyse
- 21 Karuzela zawodów to karuzela życia
Berufskarussell als Karussell des Lebens
- 31 Karuzela marzeń
Karussell der Träume
- 34 Fundacja Dobro Kultury
Stiftung „Dobro Kultury“
- 37 Internationaler
Bund

Na karuzeli życia

Auf dem Karussell des Lebens

Jeżeli robisz to, co kochasz, to znaczy, że nigdy nie będziesz pracować. Po prostu żyjesz! Żyjesz tak, jak chcesz i cieszysz się tym. Nasz projekt powstał z potrzeby, trochę z przekory, ciekawości, chęci próbowania...

Z chęci implementowania czegoś nowego i obserwowania, co się wydarzy. Inkluzja nowych rozwiązań towarzyszy nam od zawsze, a ciekawość i możliwość przetestowania w nowych warunkach, to rodzaj życiowego wścibstwa, które w tym wypadku zaprocentowało serią nowych, innowacyjnych projektów. Chcemy, żeby młodzi ludzie mogli doświadczać, próbować, poznawać i robić to z odwagą. Największym błędem jest błędów nie popełniać.

Wenn du machst, was du liebst, heißt das, dass du nie mehr arbeiten wirst. Dann lebst du ganz einfach! Lebst, wie du willst und freust dich daran. Unser Projekt ist aus einem Bedürfnis heraus entstanden, ein wenig aus Trotz, Neugier, Lust zum Ausprobieren...

Aus Lust, etwas Neues auf die Beine zu stellen und dann zu schauen, was passiert. Neue Lösungsansätze haben uns seit jeher begleitet, und die Möglichkeit, sie unter neuen Bedingungen zu testen, entspringt einer Art Wissbegier, die in diesem konkreten Falle eine Reihe neuer, innovativer Projekte hervorgebracht hat. Wir wollen, dass junge Menschen couragiert die Welt erfahren, austesten und erkunden können. Der größte Fehler ist es, erst gar keine Fehler zu machen.

Po pierwszych miesiącach realizacji Karuzeli Zawodów, zauważamy, że karuzela jest dla wszystkich, którzy poszukują swojego miejsca na świecie. Dla każdego, kto nie boi się wyzwań, przeszkód i zmian. Karuzela zawodów, to karuzela życia... Jak w wesołym miasteczku.

Nach den ersten Monaten auf unserem Berufskarussell stellen wir fest, dass dieses Karussell für alle da ist, die ihren Platz in der Welt suchen. Für alle, die keine Angst haben vor Herausforderungen, Hindernissen und Veränderungen. Das Berufskarussell ist ein Karussell des Lebens... Da geht es rund wie auf einem Rummelplatz.

Karuzela zawodów

Berufskarussell

- **inkluzja innowacyjnych rozwiązań**
- **Einbeziehung innovativer Lösungen**

Istotą naszego projektu jest transgraniczność działań w kontekście tworzenia wspólnej koncepcji dokończania i odpowiadanie na potrzeby transgranicznego rynku pracy. Dzięki innowacyjnemu podejściu można zidentyfikować deficyty, planować kształtowanie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a podmiotami edukacyjnymi, a tym samym bieżąco pozyskiwać i zapewniać odpowiednio wykwalifikowane kadry w obszarze pogranicza.

Jedynie wspólne przedsięwzięcia realizowane w takowym kontekście i uwzględniające partnerów po obu stronach Odry przynoszą pożądane rezultaty: wysoką jakość, wkład w rozwój kształcenia zawodowego, szczególnie w kontekście kwalifikacji transgranicznych i dostępności oferty edukacyjnej sąsiada.

Das Wesen unseres Projektes liegt in seinem grenzüberschreitenden Charakter. Die Projektarbeit soll dazu beitragen, ein gemeinsames Weiterbildungskonzept zu erarbeiten und damit den Bedürfnissen des grenzüberschreitenden Arbeitsmarktes entgegenzukommen. Diese innovative Herangehensweise erlaubt es, Defizite aufzudecken, die Form der Zusammenarbeit zwischen Unternehmen und Bildungsträgern zu planen und so kontinuierlich qualifizierte Arbeitskräfte für die Grenzregion zu gewinnen.

Nur gemeinsame Vorhaben, die in eben diesem Kontext realisiert werden und dabei die Partner beidseits der Oder berücksichtigen, werden die erwünschten Resultate bringen: hohe Qualität, einen Beitrag zur Entwicklung der beruflichen Ausbildung, insbesondere vor dem Hintergrund grenzüberschreitender Qualifikationen und des Zugangs zum Bildungsangebot des Nachbarlandes.

Cel projektu

Nawiązanie i wzmocnienie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i podmiotami edukacyjnymi na rzecz koncepcji oferty dokształcania w oparciu o zapotrzebowanie transgranicznego rynku pracy, poprzez wypracowanie narzędzi i metod zwiększających możliwość zatrudnienia osób młodych bez pracy, w tym osób niepełnosprawnych, poprzez wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy partnerami oraz przygotowanie modelu, polegającego na przygotowaniu młodych ludzi do kształcenia zawodowego na obszarze polsko-niemieckiego pogranicza.

Potrzebujemy zbliżonych metod pracy, aby kształcić młodą kadrę na rynek pogranicza. Dzisiejszy rynek pracy, to rynek pracownika. Ale wśród młodych ludzi nadal panuje wysokie bezrobocie, a oni sami mają problem, aby zaplanować swoją ścieżkę zawodową. Nowe metody, to nowe doświadczenia dla instytucji, które będą z nich korzystać, ale także

Ziel des Projektes

Ziel ist die Förderung und Stärkung der Zusammenarbeit zwischen Unternehmen und Bildungseinrichtungen hin zu einem an den Bedürfnissen des grenzüberschreitenden Arbeitsmarktes orientierten Weiterbildungskonzepts. Erfolge soll dies über Instrumente und Methoden für bessere Beschäftigungsmöglichkeiten von Jugendlichen ohne Arbeit, einschließlich behinderter Menschen, durch Information- und Erfahrungsaustausch zwischen den Partnern und durch die Erarbeitung eines Modells, das die jungen Menschen fit macht für die Berufsausbildung in der deutsch-polnischen Grenzregion

Notwendig sind geeignete Arbeitsmethoden zur Heranbildung junger Arbeitskräfte für den Arbeitsmarkt in der Grenzregion. Die Arbeitslosigkeit unter jungen Menschen ist jedoch weiterhin hoch, und sie selbst haben Probleme bei der Planung des eigenen Berufsweges. Neue Methoden sind zum einen neue

Na potrzeby projektu zmieniliśmy nazwę narzędzia na „karuzelę zawodów”, bardziej chwytliwą i oddającą tempo pracy. Chcemy zaproponować krótszy, uproszczony i projektowo łatwiejszy w realizacji model, który będzie można w Polsce realizować i rozpropagować w formie edukacji pozaszkolnej.

Im Sinne unseres Projektes haben wir als neuen, eingängigeren Namen der geplanten Bildungsmaßnahmen „Berufskarussell“ gewählt, was auch besser das Tempo der Arbeit zum Ausdruck bringt. Unser Anliegen ist ein kürzeres, vereinfachtes und als Projekt leichter zu bewerkstelligendes Modell, das in Polen umsetzbar und als Form eines außerschulischen Bildungsangebots vermittelbar ist.

dla młodych ludzi. Dlatego proponujemy rozpropagowanie m.in. metody BvB (berufsvorbereitende Bildungsmaßnahme) – to narzędzie edukacyjne przygotowania do zawodu.

BvB, czyli przygotowanie do zawodu

W niemieckim systemie dualnego kształcenia zawodowego przewidziane jest szerokie wsparcie dla młodzieży, która nie radzi sobie w normalnym trybie wolnorynkowym. Tzw. SGB (Sozialgesetzbuch) reguluje kwestie dofinansowania edukacji dla młodych osób, które bez tego wsparcia prawdopodobnie nie miałyby szans na rynku pracy. Niemieckie urzędy pracy delegują młodzież z deficytami (społecznymi, edukacyjnymi, rozwojowymi) do takich placówek edukacyjnych jak Internationaler Bund

Erfahrungen für die Institutionen, die sie nutzen, zum anderen aber auch für die jungen Menschen. Deshalb schlagen wir u.a. eine Stärkung berufsvorbereitender Bildungsmaßnahmen (BvB) vor.

BvB: berufsvorbereitende Bildungsmaßnahmen

Das deutsche System der dualen Berufsausbildung sieht eine umfangreiche Förderung von Jugendlichen vor, die Probleme mit dem normalen System des freien Marktes haben. So regelt das Sozialgesetzbuch (SGB) die finanzielle Ausbildungsförderung junger Menschen, die ohne diese Unterstützung wahrscheinlich keine Chancen auf dem Arbeitsmarkt hätten. Von der Bundesagentur für Arbeit werden benachteiligte junge Menschen (mit sozialen, Bildungs- und Entwicklungsdefiziten) an Bildungseinrichtungen wie den Internationalen Bund (IB) verwiesen, wo sie – betreut von zusätzlichen Sozialarbeitern und Pädagogen – einen regulären Berufsabschluss erlangen können. Und für die Unentschlossenen gibt es das einjährige Berufsvorbereitungsprogramm BvB. Im Laufe von 12 Monaten werden die Kompetenzen der Teilnehmer diagnostiziert, sie gleichen Bildungsdefizite aus (durch die Teilnahme an Ausgleichsmaßnahmen) und testen ihre Fähigkeiten in drei verschiedenen Berufen, incl. Praktika an mehreren Arbeitsplätzen. Für jeden

(IB), gdzie przy opiece dodatkowych pracowników społecznych i pedagogów można uzyskać pełne wykształcenie zawodowe. Jednak dla niezdecydowanych istnieje jednoroczny program o nazwie BvB -Berufsvorbereitung (przygotowanie do zawodu). Przez 12 miesięcy uczestnicy przechodzą proces diagnozowania kompetencji, nadrabiają zaległości edukacyjne (dodatkowe zajęcia wyrównawcze) oraz próbują swoich sił w 3 zawodach, które są łączone z praktykami w kilku miejscach pracy. Na każdy zawód przeznaczonych jest ok. 3 miesięcy zajęć i praktyk. Po roku uczestnicy mogą zadeklarować, w którym zawodzie chcą się kształcić, co jest potwierdzane analizą potencjału.

Beruf sind ca. drei Monate Ausbildungs- und Praxisveranstaltungen vorgesehen. Nach einem Jahr können die Teilnehmer, gestützt durch eine Potentialanalyse, erklären, in welchem Beruf sie eine Ausbildung wünschen.

Worum geht es beim Berufskarussell?

In dem Modell geht es um die Vorbereitung junger, u.a. auch in verschiedener Weise benachteiligter Menschen auf die Ausbildung in einem konkreten Beruf. Einzigartig am „Berufskarussell“ ist, dass die jungen Leute auf ihre Berufsausbildung vorbereitet werden, ehe sie eine

Na czym polega Karuzela Zawodów?

Model zakłada przygotowanie osób młodych, w tym osób z różnymi deficytami do kształcenia w konkretnym zawodzie. To, co jest unikalne w „Karuzeli zawodów” to fakt, iż młodzież jest przygotowywana do kształcenia zawodowego zanim podejmie formalną decyzję o jej rozpoczęciu. Proces zakłada dokładną orientację zawodową, uwzględnienie wszystkich czynników (np. zdrowotnych, dotyczących predyspozycji czy motywacji do pracy w danym zawodzie) oraz wyrównanie deficytów praktycznie na każdej płaszczyźnie funkcjonowania (psychicznej, społecznej, edukacyjnej, zawodowej). Znacznie zwiększa to szanse np. osób niepełnosprawnych umysłowo na zatrudnienie i zakłada pełną integrację społeczną.

Pozostałe zalety rozwiązania niemieckiego:

I etap: w odróżnieniu od stosowanego w Polsce IPD, rozwiązanie niemieckie zakłada również diagnozę psychologiczną uczestników (testy + obserwacja). Pozwala to na dokładne określenie możliwości poszczególnych osób oraz dopasowanie wsparcia do ich specyficznych potrzeb.

II etap: zakłada wyrównanie deficytów w różnych obszarach funkcjonowania, w szczególności w obszarze społecznym i psychicznym. Jest to niezwykle ważne,

verbindliche Entscheidung über den Beginn einer Ausbildung getroffen haben. In diesem Prozess geht es um eine präzise berufliche Orientierung, um die Berücksichtigung diverser Faktoren (gesundheitliche Verfassung, Veranlagung oder auch Motivation für einen bestimmten Beruf) sowie um den Ausgleich von Defiziten auf praktisch allen Ebenen, sei es im psychischen, sozialen, beruflichen Bereich oder auch bei den Bildungsvoraussetzungen). Dies erhöht z.B. erheblich die Chancen für geistig Behinderte, eine Beschäftigung zu finden und basiert auf vollständiger sozialer Integration.

Weitere Vorteile des deutschen Modells:

I. Etappe: Im Unterschied zu dem in Polen praktizierten Modell IPD gehört zum deutschen Maßnahmenpaket auch eine psychologische Diagnose der Teilnehmer (Tests + Beobachtung). Dadurch können das Potential der einzelnen Personen genau bestimmt und Unterstützungsmaßnahmen an deren spezifische Bedürfnisse angepasst werden.

II. Etappe: Hier geht es um den Ausgleich von Defiziten in verschiedenen Lebensbereichen, insbesondere auf sozialem und psychischem Gebiet. Das ist außerordentlich wichtig, sind doch die sozialen Kompetenzen, die sog. „soft skills“ der Schlüssel auf dem Weg zu einer festen Beschäftigung. Hinzu kommen (meist mehrtägige) Einführungspraktika zur beruflichen Orientierung an

ponieważ kompetencje społeczne, umiejętności „miękkie” są kluczem do uzyskania trwałego zatrudnienia. Dodatkowo prowadzona jest wstępna orientacja zawodowa polegająca na krótkich (zazwyczaj kilkudniowych) praktykach w różnych miejscach. Pozwala to na określenie, czy rzeczywiście dany rodzaj pracy może być wykonywany i jest akceptowany przez każdego z uczestników.

III etap: zaawansowane praktyki zawodowe (kilka tygodni) pozwalają na ostateczne określenie, czy uczestnik nadaje się do danego zawodu. Na zakończenie III etapu przygotowywana jest ostateczna opinia o każdym z uczestników, z dokładnym określeniem mocnych stron oraz obszarami do dalszej pracy. Pozwala to różnym placówkom edukacyjnym oraz służbom zatrudnienia w dopasowaniu oferty do specyficznych potrzeb.

verschiedenen Orten. Das erleichtert die Urteilsfindung, ob eine bestimmte Arbeit tatsächlich von einer konkreten Person ausführbar ist und von dieser auch angenommen wird.

III. Etappe: Fortgeschrittene (mehrwöchige) Berufspraktika helfen bei der endgültigen Entscheidung, ob ein Teilnehmer sich für einen bestimmten Beruf eignet. Am Ende der III. Etappe steht ein Schlussgutachten über jeden einzelnen Teilnehmer, in dem dessen Stärken und zukünftigen Einsatzmöglichkeiten benannt werden. Dies wiederum hilft Bildungseinrichtungen und Arbeitsagenturen dabei, ihr Angebot an spezifischen Bedürfnissen auszurichten.

Wstęp do analizy prawnej

Einführung in die Rechtsanalyse

Doradztwo zawodowe, orientacja
zawodowa i poradnictwo zawodowe
w Niemczech i w Polsce

Berufsberatung, -orientierung und
-vorbereitung in Deutschland und Polen

Sytuacja w Niemczech In Deutschland

W Niemczech przewidziane są zarówno działania z zakresu orientacji zawodowej (tzw. BOM), jak i działania edukacyjne w zakresie przygotowania zawodowego (tzw. BvB). Projekt „Karuzela zawodów” jest jednym z działań na rzecz orientacji zawodowej.

In Deutschland gibt es sowohl sog. Berufsorientierungsmaßnahmen (BOM) als auch sog. Berufsvorbereitende Bildungsmaßnahme (BvB). Das Projekt „Berufskarussell” ist eine der Maßnahmen zur beruflichen Orientierung.

Orientacja zawodowa

Orientacja zawodowa rozumiana jest jako proces, w którym wybór zawodu dokonywany przez młodego człowieka na późniejszym etapie życia, wspierany jest informacjami o zawodach, ich znaczeniu dla gospodarki i wymaganiach niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Celem tych działań jest generalnie skonfrontowanie uczniów z kwestią, jak planują swoje życie po ukończeniu szkoły. Orientacja zawodowa jest więc w znacznej mierze adresowana do uczniów i wobec tego też realizowana w szkołach, w ramach programu nauczania. Ponieważ szkolnictwo, w tym podstawowe i ponadpodstawowe w Niemczech należy do kompetencji krajów związkowych, każdy

Karuzela Zawodów ma na celu przede wszystkim wsparcie młodzieży w wyborze zawodu w szczególności poprzez informowanie uczniów o zasadach i warunkach wykonywania danego zawodu oraz ich własnych predyspozycjach i umiejętnościach. Uczniowie będą mieli możliwość bezpośredniego zetknięcia się z określonymi profesjami (zwłaszcza rzemieślniczymi) w czasie turnusów organizowanych zarówno w Polsce jak i w Niemczech.

Berufsorientierung

Unter Berufsorientierung versteht man einen Prozess, in dem die Berufswahl durch einen Jugendlichen in einem späteren Lebensabschnitt durch Informationen über Berufe, ihre Bedeutung für die Wirtschaft und über die für die Ausübung eines bestimmten Berufs erforderlichen Voraussetzungen unterstützt wird. Ziel dieser Maßnahmen ist es in der Regel, die SchülerInnen mit der Frage zu konfrontieren, wie sie ihr Leben nach dem Schulabschluss planen.

Die Berufsorientierung richtet sich daher weitgehend an SchülerInnen und wird daher im Rahmen des Lehrplans auch in der Schule umgesetzt. Da die Bildung, einschließlich der Grund- und Sekundarschulbildung in Deutschland, Zuständigkeit der Länder ist, ist es jedem Bundesland überlassen, zu bestimmen, in welchem Umfang und in welcher Form der Unterricht zur Berufsorientierung angeboten wird. Hierfür entwickeln die Bundesländer geeignete Strategien.

In Brandenburg schafft die rechtliche Grundlage dafür § 9 Abs. 1 S. 4 Bbg-SchulG. Danach (...) „können Schulen in Zusammenarbeit, insbesondere mit Unternehmen, Hochschulen (...), spezielle Lehrpläne entwickeln, die die Schulbildung mit beruflicher Orientierung und studienvorbereitenden Aktivitäten verbinden“. Konkrete Maßnahmen werden in das von der Schule verabschiedete

Das Projekt „Berufskarussell“ zielt in erster Linie darauf ab, junge Menschen bei der Berufswahl zu unterstützen, indem sie insbesondere über die Voraussetzungen und Bedingungen für die Berufsausübung sowie über ihre eigenen Eigenschaften und Fähigkeiten informiert. Während der Ferien in Polen und Deutschland werden die Schüler die Möglichkeit haben, mit bestimmten Berufen (insbesondere dem Handwerk) in direkten Kontakt zu treten.

kraj związkowy suwerennie reguluje, w jakim zakresie i w jakiej formie oferowane są zajęcia dotyczące orientacji zawodowej. W tym celu niektóre kraje związkowe opracowują stosowne strategie.

W Brandenburgii podstawę prawną działań stanowi § 9 ust. 1 zdanie 4 ustawy o szkołach w Brandenburgii (BbgSchulG). Zgodnie z nim (...) „szkoły mogą tworzyć specjalne programy nauczania we współpracy, w szczególności z przedsiębiorstwami, z instytucjami szkolnictwa wyższego, (...) które łączą kształcenie szkolne z orientacją zawodową i działaniami przygotowawczymi do studiowania”. Konkretnie działania są ujęte w koncepcji orientacji zawodowej i edukacyjnej przyjętej w danej szkole i zgodnie z nią realizowane. Obejmują również wycieczki i zwiedzanie zakładów pracy. Jako działania uzupełniające wymienia się np. firmy uczniowskie, naukę praktyczną, działania na poziomie całych krajów związkowych,

Konzept der Berufs- und Bildungsorientierung integriert und umgesetzt. Dazu gehören auch Ausflüge und Besuche am Arbeitsplatz. Zu den ergänzenden Maßnahmen gehören z.B. Schülerfirmen, Praktika, flächendeckende Maßnahmen, Maßnahmen auf Bundesebene (Programme und Maßnahmen der Bundesagentur für Arbeit). Die Schulen arbeiten mit Unternehmen, Institutionen der öffentlichen Verwaltung, Hochschulen und anderen zuständigen Institutionen zusammen.

Auf Bundesebene hingegen obliegt die Berufsorientierung der Bundesagentur für Arbeit (§ 33 SGB III), und Ziel Jugendliche und Erwachsene auf die Berufswahl vorzubereiten, insbesondere durch Versorgung mit entsprechenden Informationen und Beratung zur Berufswahl, zu den Anforderungen der einzelnen Berufe und Perspektiven etc. Im Jahr 2008 hat das Bundesministerium für Bildung und

dr Marcin Krzymuski, LL.M. – radca prawny (OIRP Zielona Góra) i europäischer Rechtsanwalt (Rechtsanwaltskammer Sachsen). Partner w kancelarii Hempel Krzymuski Partner z siedzibą w Lipsku i biurem we Frankfurcie nad Odrą. Absolwent wydziałów prawa Uniwersytetu Europejskiego Viadrina i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Zajmuje się prawem współpracy transgranicznej podmiotów publicznych, w szczególności możliwościami transgranicznego świadczenia usług publicznych.

Dr. iur. Marcin Krzymuski, LL.M. – radca prawny (Rechtsanwalt eingetragen bei OIRP Zielona Góra) und europäischer Rechtsanwalt (eingetragen bei der Rechtsanwaltskammer Sachsen). Partner in

der Rechtsanwaltskanzlei „Hempel | Krzymuski | Partner“ mit Sitz in Leipzig (Niederlassung Frankfurt (Oder)). Alumnus von juristischen Fakultäten der Europa-Universität Viadrina und Adam-Mickiewicz-Universität Poznań. Er beschäftigt sich mit den juristischen Fragestellungen der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit von öffentlichen Einrichtungen, insbesondere mit den Möglichkeiten der grenzüberschreitenden Daseinsvorsorge.

na płaszczyźnie federacji (programy i środki podejmowane przez Federalną Agencję Pracy). Szkoły współpracują z przedsiębiorstwami, instytucjami administracji publicznej, szkołami wyższymi i innymi instytucjami.

Z kolei na szczeblu federalnym orientacja zawodowa należy do kompetencji Federalnej Agencji Pracy (§ 33 SGB III) i polega na przygotowaniu młodzieży i dorosłych do wyboru zawodu, w szczególności poprzez udzielanie informacji i porad dotyczących wyboru zawodu, wymagań poszczególnych profesji i perspektywy itp. W 2008 r. Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych uruchomiło na szczeblu federalnym specjalny program promujący orientację zawodową. W ramach programu uczniowie byli

Forschung zur Förderung der beruflichen Orientierung ein Sonderprogramm gestartet. Im Rahmen des Programms wurden die SchülerInnen einer zweitägigen Diagnose in Bezug auf ihre Fähigkeiten und Prädispositionen für einen bestimmten Beruf unterzogen; anschließend haben sie an einem zweitägigen Berufsworkshop teilgenommen.

Neben dem Angebot auf Schulebene und den oben genannten Aktivitäten der Bundesagentur für Arbeit nach § 33 SGB III gibt es auch eine so genannte „vertiefte Berufsorientierungsmaßnahmen“ im Sinne von § 48 SGB III. Diese Maßnahmen werden von der Bundesagentur für Arbeit in Kooperation mit Dritten durchgeführt, soweit Dritte mindestens zu 50% der Mittel an dem Projekt finanziell beteiligen.

poddawani dwudniowej diagnozie pod względem umiejętności i predyspozycji do wykonywania danego zawodu, a następnie uczestniczyli w dwutygodniowych warsztatach zawodowych.

Oprócz oferty na poziomie szkół i wymienionych powyżej działań Federalnej Agencji Pracy na podstawie § 33 SGB III przewiduje się również tzw. pogłębioną orientację zawodową (§ 48 SGB III). Tego typu działania są realizowane przez Federalną Agencję Pracy w kooperacji z podmiotami zewnętrznymi pod warunkiem, że podmioty te wniosą co najmniej 50% środków finansowych do projektu. Partnerem dla Agencji może być zarówno podmiot prywatny jak i instytucja publiczna.

Działania edukacyjne w zakresie przygotowania zawodowego (BvB)

Działania w zakresie przygotowania zawodowego stanowią część usług edukacyjnych oferowanych przez Federalną Agencję Pracy, których celem jest wspieranie wyboru zawodu, szkolenie wstępne lub reintegracja zawodowa – zróżnicowane w zależności od indywidualnych potrzeb.

Działania polegają na podniesieniu umiejętności danej osoby lub nadrobieniu założeń i braków w zakresie ogólnych kwalifikacji niezbędnych do ukończenia szkoły (np. w celu uzyskania świadectwa ukończenia szkoły realnej lub zasadniczej albo zdanie matury). Z tych powodów określa

Dritter kann eine private Person oder eine öffentliche Einrichtung sein.

Berufsvorbereitende Bildungsmaßnahmen (BvB)

Die „Berufsvorbereitenden Bildungsmaßnahmen“ sind Teil des Ausbildungsangebots der Bundesagentur für Arbeit, das die Berufswahl, die Ausbildung oder die Wiedereingliederung in den Arbeitsmarkt fördern soll und nach individuellen Bedürfnissen der geförderten Person differenziert ist. Ziel ist es, die Fähigkeiten der betreffenden Person zu verbessern oder die für den Schulabschluss erforderlichen Qualifikationen nachzuholen (z.B. den Abschluss einer Real- oder Hauptschule oder Abitur). Demzufolge werden sie auch als Qualifizierungsmaßnahmen bezeichnet.

Die Rechtsgrundlage für diese Maßnahmen sind die §§ 51 ff. SGB III. Zielgruppe der Berufsvorbereitenden Bildungsmaßnahmen sind Jugendliche ohne Berufsausbildung, die die Vollzeitpflicht erfüllt haben und in der Regel unter 25 Jahre alt sind (§ 52 SGB III).

Die Institutionen, die solche Maßnahmen im Auftrag der Bundesagentur für Arbeit durchführen, sind regionale oder überregionale, gewerbliche, private, nicht gewerbliche und öffentliche Bildungseinrichtungen und Sozialverbände.

się je również jako środki kwalifikacyjne. Podstawą prawną realizacji takich zadań są §§ 51 i nast. SGB III. Grupą docelową działań w zakresie przygotowania zawodowego jest młodzież bez wstępnego kształcenia zawodowego, która spełniła wymóg obowiązku szkolnego w pełnym wymiarze godzin i z reguły nie ukończyła jeszcze 25 roku życia (§ 52 SGB III).

Instytucjami, które realizują takie działania w imieniu Federalnej Agencji Pracy są regionalne lub ponadregionalne, komercyjne, prywatne, niekomercyjne lub publiczne instytucje edukacyjne i stowarzyszenia pomocy społecznej.

Sytuacja w Polsce

W Polsce można rozróżnić dwie ścieżki wsparcia: środki realizowane w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz te, które stanowią instrumenty promocji zatrudnienia. W pierwszym wypadku mówi się o „doradztwie zawodowym” lub orientacji (względnie preorientacji) zawodowej w rozumieniu ustawy - Prawo oświatowe.

Z kolei instrumenty promocji zatrudnienia mające podobny cel jak doradztwo albo orientacja, skierowane na innej podstawie prawnej i do innej grupy osób, są określane jako „poradnictwo zawodowe” w znaczeniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

In Polen

Auch in Polen kann zwischen Maßnahmen, die im didaktisch-pädagogischen Prozess umgesetzt werden, und Maßnahmen, die Instrumente zur Beschäftigungsförderung darstellen, unterschieden werden. In dem ersten Fall spricht man von der „Berufsberatung” oder „Berufsorientierung” (oder Vororientierung) im Sinne des Bildungsgesetzes.

Andererseits werden Instrumente der Arbeitsförderung, die einen ähnlichen Zweck haben wie Beratung oder Orientierung, aber auf einer anderen Rechtsgrundlage und an eine andere Personengruppe gerichtet sind, als „Berufsvorbereitende Beratung” im Sinne des Gesetzes über Arbeitsförderungs- und Arbeitsmarkteinrichtungen (AFÖG) definiert.

Berufsberatung und -orientierung

Die Berufsberatung ist als Zusammenspiel von geplanten und systematischen Maßnahmen zur Unterstützung von Kindern und Schülern bei der Erkennung von Berufsinteressen und -fähigkeiten sowie bei der bewussten Entscheidungsfindung in Bezug auf die Bildung und Beruf verstanden werden, einschließlich der Vorbereitung auf die Auswahl der nächsten Stufe von Bildung und Beruf (vgl. Art. 26a des Bildungsgesetzes). Die Berufsberatung an Schulen erfolgt

Doradztwo zawodowe i orientacja zawodowa

Doradztwo zawodowe należy rozumieć jako zaplanowane i systematyczne działania w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych, w tym przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu (por. art. 26a Prawa oświatowego).

Doradztwo zawodowe w szkołach jest realizowane głównie w formule zajęć dydaktyczno-wychowawczych, ale szkoła może prowadzić również inne niż wymienione zajęcia edukacyjne (art. 109 Prawa oświatowego). W formie zajęć doradztwo jest organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum. Obok tych działań, jako pomoc w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielane jest uczniom doradztwo w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto szkoły są zobowiązane do przygotowania tzw. wewnątrzszkolnych systemów doradztwa zawodowego, w których określa się działania podejmowane przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki kształcenia i zawodu. Szczegóły (treści programowe dla określonych poziomów edukacji) ustalono w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w spra-

vor allem als didaktisch-pädagogischer Unterricht, die Schule kann aber auch andere als die oben genannten Bildungsmaßnahmen anbieten (Art. 109 des Bildungsgesetzes). Als Unterricht wird eine Beratung für Schüler der Klassen VII und VIII der Grundschule, der Berufsschule des 1. Grades, der allgemeinbildenden Oberschule und der Fachhochschule organisiert. Zusätzlich zu diesen Maßnahmen wird den Schülern und Schülerinnen die Unterstützung bei der Wahl des Bildungsweges und Berufs im Rahmen der psychologischen und pädagogischen Unterstützung angeboten. Darüber hinaus obliegt es den Schulen, die sog. internen schulischen Berufsberatungssysteme aufzustellen, in denen die Maßnahmen festgesetzt werden, welche die Schüler auf die Wahl der Weiterbildungswege und Berufe vorbereiten. Einzelheiten (Programminhalte für bestimmte Bildungsniveaus) sind in der Verordnung des Ministers für nationale Bildung vom 12. Februar 2019 über die Berufsberatung festgelegt.

Auf der anderen Seite stellt die Berufsorientierung eine Reihe von Aktivitäten dar, die darauf abzielen, die Schüler mit bestimmten Berufen vertraut zu machen, positive Einstellungen zur Arbeit und Bildung zu gestalten und ihre Interessen und Begabung zu fördern, zu erkennen und zu entwickeln, die sich an Schülerinnen und Schüler der Klassen I-VI der Grundschule richten (vgl. Art. 26a Abs. 1 Nr. 2 des Bildungsgesetzes).

wie doradztwa zawodowego.

Z kolei orientacja zawodowa jest zespołem działań mających na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień, skierowanych do uczniów klas I-VI szkół podstawowych (por. art. 26a ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego).

W niektórych szkołach działają jeszcze inne instrumenty wsparcia rozwoju zawodowego, np. Szkolne Ośrodki Kariery. Adresatami świadczonych usług przez SzOKi są dzieci i młodzież do momentu ukończenia nauki, ich rodzice oraz nauczyciele. W szkołach prowadzone są zajęcia zawodoznawcze, dzieci informowane są o wymaganiach i przeciwwskazaniach zdrowotnych w konkretnych zawodach, diagnozuje się ich predyspozycje zawodowe a także podnosi umiejętności interpersonalne, udziela informacji o lokalnym rynku pracy i uznawalności wykształcenia za granicą. Ponadto młodzież otrzymuje pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych.

Poradnictwo zawodowe

Jak wynika z art. 38 ustawy o promocji zatrudnienia..., poradnictwo zawodowe jest skierowane do bezrobotnych i poszukujących pracy, a także do pracodawców. Tę usługę świadczą urzędy pracy w for-

Einige Schulen betreiben andere Maßnahmen zur Unterstützung der beruflichen Entwicklung, wie z.B. Schulkarrierezentren (SzOK). Das Angebot von diesen Zentren richtet sich an Kinder und Jugendliche bis zum Ende des Studiums, sowie an ihre Eltern und Lehrer. Schulen führen Unterricht zum Kennenlernen von ausgewählten Berufen durch, informieren die Kinder über gesundheitliche Anforderungen und Kontraindikationen für bestimmte Berufe, prüfen ihre beruflichen Fähigkeiten und verbessern die interpersonelle Kompetenzen, informieren über den lokalen Arbeitsmarkt und die Anerkennung von Abschlüssen im Ausland. Darüber hinaus werden junge Menschen bei der Erstellung von Bewerbungsunterlagen unterstützt.

Berufsberatung

Wie aus Artikel 38 AFöG hervorgeht, richtet sich die Berufsberatung an Arbeitslose und Arbeitssuchende sowie an Arbeitgeber. Diese Dienstleistung wird von den Arbeitsämtern in Form von Einzel- oder Gruppenberatung freiwillig und kostenlos angeboten.

Die Berufsberatung umfasst insbesondere Folgendes:

1. Unterstützung bei der Wahl des richtigen Berufs und des richtigen Arbeitsortes,
2. Bereitstellung von Informationen, die für Berufsentscheidungen, insbesondere in den Bereichen Beruf, Arbeits-

mie porady indywidualnej lub grupowej, dobrowolnie i bezpłatnie.

Poradnictwo zawodowe obejmuje w szczególności:

1. udzielanie pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
2. udzielanie informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
3. inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
4. udzielanie pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.

Na podstawie art. 24 ustawy o promocji zatrudnienia... marszałek województwa lub starosta mogą w ramach środków określonych w budżecie danego samorządu zlecić realizację usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia..., np. poradnictwo zawodowe m.in. organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy lub instytucjom szkoleniowym.

markt sowie Aus- und Weiterbildungsmöglichkeiten, erforderlich sind,

3. Anregung, Organisation und Durchführung von Gruppenberufsberatung, Aktivierungsunterricht im Rahmen der Unterstützung bei der aktiven Arbeitssuche,
4. Unterstützung der Arbeitgeber bei der Auswahl der Bewerber für eine Beschäftigung, insbesondere durch die Bereitstellung von Informationen und Beratung.

Gemäß Artikel 24 AFöG können der Marschall der Woiwodschaft oder der Landrat im Rahmen der im Haushalt der Gebietskörperschaft zur Verfügung gestellten Mittel die Durchführung der in Artikel 35 Absatz 1 AFöG genannten Arbeitsmarktdienstleistungen, darunter auch mit der Berufsberatung, u.a. die Nichtregierungsorganisationen, die sich satzungsmäßig mit Fragen des Arbeitsmarkts oder die Ausbildungseinrichtungen beauftragen.

Karuzela zawodów to karuzela życia Berufskarussell als Karussell des Lebens

Każdy dorosły ma na swoim koncie nieformalną karuzelę zawodów. Zaczynamy od różnych prac dorywczych: mycie samochodu sąsiada i pilnowanie dzieci w rodzinie. Potem sprzątamy, kelnerujemy, sprzedajemy w sklepie i jednocześnie uczymy się lub studiujemy, by wykonywać wymarzony zawód. O ironio ten wymarzony zawód okazuje się pracą, w której się nie spełniamy i która do nas nie pasuje. Więc się doksztalamy, przekwalifikujemy, szukamy dalej, by w końcu być szczęśliwym w pracy. Niektórzy trafiają szybko w dziesiątkę, inni szukają całe życie bez skutku. Najważniejsze to próbować dalej z typową dla dzieci ciekawością świata. Nie bać się porażek i przeszkód. Jak to zrobić? Zastanawiamy się w gronie osób, które na pograniczu polsko-

Jeder erwachsene Mensch hat bereits eigene Erfahrungen mit einer Art „Berufskarussell“ gemacht. Wir beginnen mit Gelegenheitsarbeiten wie dem Waschen von Nachbars Auto oder dem Babysitten in der Familie. Danach putzen oder kellnern wir, stehen hinter dem Ladentisch und – machen zugleich eine Ausbildung oder studieren, um später unsere beruflichen Träume verwirklichen zu können. Dann will es die Ironie des Schicksals, dass uns die Arbeit in unserem Traumberuf keine Erfüllung bietet und nicht zu uns passt. Wir machen also Weiterbildungen, Umschulungen, sind weiter auf der Suche, um endlich Glück und Zufriedenheit in unserer Arbeit zu finden. Es gibt Menschen, die landen schnell einen Volltreffer, andere hingegen suchen

-niemieckim prowadzą szereg działań i projektów – o karuzeli zawodów, jako o karuzeli życia rozmawiają Karolina Knochenmuss i Marzena Słodownik.

Co to jest karuzela zawodów? Jak ją zdefiniować?

KK – To pomysł na orientację zawodową w duchu nauki przez zabawę. W niezobowiązujący sposób można poprobować swoich sił w różnych zawodach, jak w wesołym miasteczku. W zależności od predyspozycji uczestników i możliwości organizatora karuzela zawodów może być krótka i intensywna, lub wydłużona w czasie. Może być uzupełniona dodatkowymi zajęciami z rozwoju osobistego, języka obcego, edukacji kulturalnej czy nawet warsztatami interkulturowymi. Najważniejsze jest praktyczne próbowanie i testowanie siebie w kilku zawodach. Karuzela zawodów to cykl (kilkudniowy, kilkumiesięczny), który powinien rozpocząć się poznaniem uczestników, refleksją nad pracą zawodową i swoimi upodobaniami. Później następują dni lub tygodnie pracy w danym zawodzie, po kolei w kilku zawodach. Dobrze jest, gdy zawody są skrajnie różne, jak praca w pomieszczeniach (biurowa), praca na dworze (w ogrodzie lub na budowie), praca fizyczna (na przykład stojąca w kuchni) i praca umysłowa (siedząca w biurze), praca z narzędziami i maszynami (zawody budowlane), praca z ludźmi w branży usługowej lub edukacyjnej (obsługa klienta lub nauczyciel). Im więcej różno-

erfolglos ein Leben lang. Am wichtigsten ist es, mit der für Kinder typischen Wissbegier immer wieder neue Versuche zu unternehmen. Keine Angst zu haben vor Niederlagen und Hindernissen.

Wie bekommt man das hin? Dieser Frage gehen wir nach, und zwar im Gespräch mit Personen, die in unserer deutsch-polnischen Grenzregion für eine Reihe von Maßnahmen und Projekten verantwortlich zeichnen. Über das Berufskarussell als eine Art Lebenskarussell sprechen wir mit Karolina Knochenmuss und Marzena Słodownik.

Was versteht man unter Berufskarussell? Wie könnte man es definieren?

KK – Es ist eine Idee zur beruflichen Bildung, bei der man spielerisch etwas lernt. Ganz unverbindlich kann man seine Kräfte in verschiedenen Berufen ausprobieren, wie auf einem Jahrmarkt oder Rummelplatz. Je nach Veranlagung der Teilnehmer und den organisatorischen Möglichkeiten kann die Fahrt mit so einem Berufskarussell kurz und intensiv sein oder sich aber auch in die Länge ziehen. Sie kann ergänzt werden durch Zusatzmaßnahmen zur Persönlichkeitsentwicklung, zur Erlangung von Fremdsprachenkenntnissen, zur kulturellen Bildung oder gar durch interkulturelle Workshops. Im Mittelpunkt stehen die Teilnehmer, die sich selbst in praktischer Weise in verschiedenen Berufen ausprobieren und testen können. Das Berufskarussell ist eine Reihe aufein-

rodności, tym lepiej. Organizacja zajęć praktycznych w danym zawodzie powinna być maksymalnie zbliżona do realnych czynności. Jeśli można je zorganizować we współpracy z przedsiębiorstwami to idealna sytuacja. Ale ten sam efekt można osiągnąć w placówkach edukacyjnych z warsztatami zawodowymi pod okiem instruktorów zawodu. Jednak należy unikać frontalnych metod edukacyjnych na rzecz samodzielnej pracy i aktywnego włączania uczestników. Cały cykl karuzeli zawodów powinien koniecznie zakończyć się podsumowaniem z refleksją. Grupowo lub indywidualnie, ale koniecznie z moderatorem, który skłoni uczestników do konstruktywnych wniosków.

MS – Taki rodzaj orientacji ma sens! Cały czas się o tym przekonuję, kiedy tylko mam okazję. Najważniejsze są spotkania i rozmowy z młodymi ludźmi. Oni mają prawo nie wiedzieć, co chcą, czy będą robić w życiu. Moim zdaniem tylko kilka procent wie, czego chce. A reszta? Będzie się kręcić, odwiedzać wesołe miasteczka, próbować, próbować, próbować. Cudow-

anderfolgender Maßnahmen mit einer Dauer von einigen Tagen bis zu einigen Monaten. Am Anfang stehen sollte das gegenseitige Kennenlernen der Teilnehmer. Es folgen Tage oder Wochen der Arbeit in jeweils einem bestimmten Beruf, und zwar nacheinander in mehreren Berufen. Dabei ist es gut, wenn sich die Berufe maximal unterscheiden: zum einen Arbeit in bestimmten Räumlichkeiten (z.B. Büros), zum anderen aber auch Arbeit im Freien (im Garten oder auf der Baustelle), körperliche Arbeit (zum Beispiel im Stehen in der Küche) und geistige Arbeit (sitzende Tätigkeiten im Büro), Arbeit mit Werkzeugen und an Maschinen (Bauberufe), Arbeit mit Menschen im Dienstleistungssektor oder im Bildungsbereich (Kundenservice oder Lehrer). Je mehr Vielfalt, desto besser. Bei der Planung der praktischen Tätigkeiten in dem jeweiligen Beruf sollte auf bestmögliche Nähe zur beruflichen Praxis geachtet werden. Ideal ist es, diese praktische Arbeit in Kooperation mit Firmen zu organisieren. Der gleiche Effekt lässt sich jedoch, unter Anleitung von Ausbildern, in entsprechenden Werkstätten von Bildungseinrichtungen erreichen. Dabei sollte der Frontalunterricht möglichst vermieden und stattdessen auf selbständiges Arbeiten und aktive Einbeziehung der Teilnehmer geachtet werden. Der Zyklus eines Berufskarussells sollte unbedingt mit einer Auswertungs- und Gesprächsrunde beendet werden - in der Gruppe oder einzeln, auf jeden Fall aber mit einem Moderator,

nie, gdy znajdą pasję, będą ją rozwijać i znajdą swoje miejsce na rynku pracy.

Wyróżniłabym kilka aspektów tej metody. Po pierwsze Karuzela jest czymś nowym przede wszystkim dlatego, że kojarzy się z zabawą. A gdyby tak się zdarzyło, że dzięki tej naszej zabawie (pasji) będziemy mogli zarabiać na życie? Po drugie – karuzela zawodów to także różnorodność, maszyna spełniania marzeń, która prowadzi do celu. Po trzecie – to taka Kinder niespodzianka! Bo nigdy nie wiadomo, co uda nam się odkryć dzięki procesowi. Po czwarte – karuzela zawodów to innowacja na miarę naszych czasów i miejsca, w którym żyjemy.

der die Teilnehmer zu konstruktiven Schlussfolgerungen animiert.

MS – Diese Art der Orientierung ist sinnvoll! Bei jeder sich bietenden Gelegenheit wird mir das immer wieder klar. Dabei sind die Begegnungen und Gespräche mit jungen Menschen am wichtigsten. Sie haben das Recht, nicht zu wissen, was sie im Leben machen wollen oder werden. Ich habe den Eindruck, dass nur ein paar Prozent von ihnen wissen, was sie wollen. Und was mit dem Rest? Sie schauen sich auf verschiedenen Jahrmärkten um, wo sie immer wieder probieren, probieren, probieren. Wunderbar, wenn sie dann etwas finden, wofür sie brennen, wenn sie sich entwickeln und ihren Platz auf dem Arbeitsmarkt finden.

Ich würde einige Aspekte dieser Methode hervorheben wollen. Erstens ist das Berufskarussell etwas Neues, vor allem deshalb, weil es mit Spiel assoziiert wird. Und wenn es dann dazu kommt, dass wir dank dieses Spiels (dieser Leidenschaft) irgendwann unseren Lebensunterhalt verdienen können? Zweitens bedeutet das Berufskarussell auch Vielfalt - eine Art Traumerfüllungsmaschine, die uns zum Ziel führt. Drittens ist es eine Art Kinder-Überraschungsei. Wissen wir doch in diesem Prozess nie, was wir entdecken und finden werden. Viertens ist das Berufskarussell eine zeitgemäße Innovation und passt zu dem Ort, an dem wir leben.

Jaki jest cel karuzeli?

KK - Pierwszym celem jest zebranie praktycznych doświadczeń zawodowych. Nawet jeśli nie wyniknie z nich jednoznaczna ścieżka kariery, to pozostaje wspomnienie i pierwsze wrażenia, typu „Praca w biurze jest za nudna”, lub „Nie lubię grzebać w ziemi w deszczową pogodę, więc ogrodnictwo raczej nie dla mnie”. Drugim celem jest poszanowanie dla różnych grup zawodowych i uwrażliwienie, że każda praca to wysiłek. Poprzez osobiste doświadczenia można uczestnikom pokazać jasne i ciemne strony każdego zawodu, czy stanowiska. W podsumowaniu karuzeli zawodów powinno się to zagadnienie poruszyć. Trzecim celem jest stworzenie alternatywy i uzupełnienia dotychczasowych ofert orientacji i doradztwa zawodowego. Ale nie na zasadzie konkurencji, tylko komplementarnie.

MS – Jak wspomniałam, karuzela zawodów to różnorodność. To dotykanie, próbowanie, zastanawianie się. Być może po kilku tygodniach w programie, młody człowiek, jak pomysłowy Dobromir odkryje swój nieznaną ląd?

Czy karuzela zawodów ma wady?

KK – Wydaje mi się, że nie, choć prawdopodobnie jej formuła nie sprawdzi się w zawodach mocno teoretycznych i abstrakcyjnych. Trzeba by to dobrze

Was ist das Ziel des Karussells?

KK – Hauptziel ist das Sammeln praktischer Berufserfahrungen. Selbst wenn sich daraus kein klar umrissener Berufsweg ergibt, so bleiben doch die Erinnerung und der erste Eindruck: z.B. „Büroarbeit ist langweilig“ oder „bei Regen in der Erde herumzuwühlen ist nicht mein Ding, Gärtner kommt also für mich eher nicht in Frage“. Ein zweites Ziel ist die Achtung für verschiedene Berufsgruppen, die Sensibilisierung dafür, dass jede Arbeit mit Anstrengung verbunden ist. Über persönliche Erfahrungen können den Teilnehmern helle und dunkle Seiten eines Berufs oder eines Arbeitsplatzes vermittelt werden. Auch in der Auswertungsphase des Karussells muss diese Problematik angesprochen werden. Ein drittes Ziel ist es, eine Alternative und Ergänzung zu bereits bestehenden Berufsbildungs- und Berufsberatungsangeboten zu schaffen. Nicht als Konkurrenz, sondern als sinnvolle Ergänzung.

MS – Wie ich schon erwähnte, bedeutet das Berufskarussell Vielfalt. Und die funktioniert über das Berühren, Ausprobieren, Überlegen. Und vielleicht entdeckt ja ein junger Mensch – ganz im Stile des genialen Tüftlers Dobromir aus der polnischen TV-Trickfilmserie – nach einigen Wochen Teilnahme an unserem Programm das für ihn bestimmte unbekannte Land?

Marzena Słodownik

Swoją przygodę z sektorem pozarządowym rozpoczęłam w 2006 roku. Napisałam mnóstwo projektów, skierowanych głównie do III sektora, młodzieży i seniorów. Czasem coś mnie zainspiruje i wtedy wiem, że trzeba dać upust energii i przekuć ją w sztywne ramy wniosku o dofinansowanie. A potem wrócić do inspiracji i zrealizować projekt dla ludzi.

Obecnie, oprócz szaczonej funkcji prezeski zarządu Fundacji Dobro Kultury, zajmuję się tworzeniem i koordynowaniem projektów w ślubickim szpitalu oraz w Ślubickim Miejskim Ośrodku Kultury. Bardzo ważne jest dla mnie łączenie potencjałów, zarówno zasobów ludzkich, jak i instytucjonalnych, opartych o zaufanie, współpracę i transparentne zasady. Marzę o przedsięwzięciach ponad podziałami, ponad granicami, które tworzyć będą naszą tożsamość i nietuzinkowość. Bo żyjemy w niezwykłym miejscu, dwumieście połączonym mostem, pod którym płynie Odra.

Poszukuję doznań, przede wszystkim duchowych i intelektualnych. Nie mam gotowego scenariusza na życie, wciąż szukam inspiracji do rozwoju i samorealizacji, która jest dla mnie

procesem ciągłym. Kręci mnie tworzenie czegoś od podstaw, bez różnicy czy piszę nowy projekt, czy kolejną książkę. Żyję, kiedy tworzę.

Prywatnie mama trzech synów i babcia Hani. Ślubiczanka.

Der NGO-Sektor lässt mich seit dem Jahre 2006 nicht mehr los. Seither habe ich eine Menge Projekte geschrieben, hauptsächlich für den Förderbereich III (Jugend und Senioren). Wenn mich eine Idee inspiriert, weiß ich, ich muss meiner Energie freien Lauf lassen und sie in den starren Rahmen eines Förderantrags gießen. Um dann zur Inspiration zurückzukehren und das Projekt für die Menschen umzusetzen.

Neben meiner ehrenvollen Funktion als Vorstandsvorsitzende der Stiftung „Dobro Kultury“ beschäftige ich mich zurzeit mit der Projektentwicklung und -koordination für das Ślubicer Krankenhaus und das Städtische Kulturzentrum SMOK Ślubice. Sehr wichtig für mich ist die Verknüpfung von menschlichen wie auch institutionellen Potentialen, gestützt auf Vertrauen, Zusammenarbeit und transparente Regeln. Ich träume von Vorhaben, die Trennendes und Grenzen überwinden und so zu unserer Identität und Außergewöhnlichkeit beitragen. Leben wir doch in einer ganz besonderen Stadt, in einer Doppelstadt, durch eine Brücke verbunden, unter der die Oder fließt.

Ich bin auf der Suche nach vor allem geistigen und intellektuellen Anregungen. Ich habe kein fertiges Drehbuch für mein Leben, suche unablässig nach Inspirationen für meine Entwicklung und Selbstverwirklichung, die für mich ein ständiger Prozess ist. Es begeistert mich, etwas von Grund auf zu schaffen, sei es nun ein neues Projekt oder ein neues Buch. Ich lebe, wenn ich kreativ bin.

Im Privatleben bin ich Mutter von drei Söhnen und die Oma der kleinen Hania. Ślubicerin.

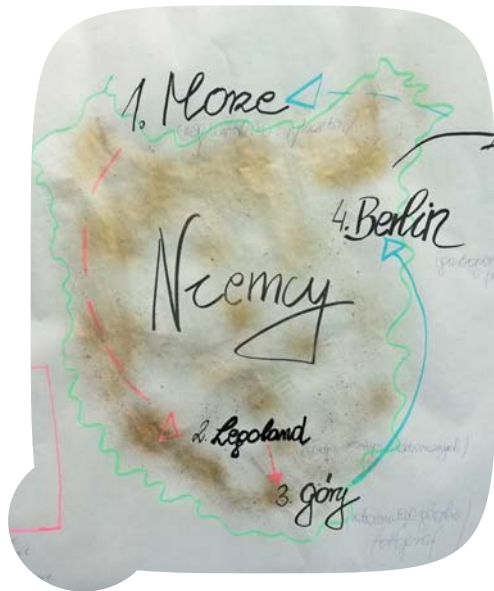
Karolina Knochenmuss

Zur Zeit arbeite ich als Sachgebietsleiterin internationale Arbeit beim Internationalen Bund in Frankfurt (Oder). Ich beantrage und organisiere internationale Projekte für Jugendliche mit besonderem Förderbedarf. Es sind Auslandspraktika und Begegnungen mit Schwerpunkt Nachbarland Polen. Wir sind auch in anderen Ländern unterwegs. Inhaltlich geht es in unseren Projekten viel um berufliche Bildung und berufliche Orientierung. Jährlich organisieren wir Projekte für 150 bis 200 Teilnehmer. Auch Fachkräfte sind uns nicht gleichgültig. Wir tauschen uns international aus und organisieren Begegnungen für Pädagogen, Ausbilder und andere Fachkräfte, die unsere Zielgruppe unterstützen. Privat bin ich gebürtige Polin, Absolventin der Viadrina (Diplom-Kulturwissenschaftlerin) und staatlich geprüfte PR-Beraterin, Europäerin, Wahlslubfurterin, Frau eines Deutschen und Mutter drei deutsch-polnischen Kinder. Ich unterstütze deutsch-polnische Initiativen freiberuflich und ehrenamtlich als Mitglied im Deutsch-Pol-

nischen Bürgerverein für Frankfurt (Oder) und Słubice „Nasze Stadt - unsere miasto“.

Obecnie pracuję jako kierownik współpracy międzynarodowej w Internationaler Bund we Frankfurcie nad Odrą. Pozyskuję środki i organizuję projekty międzynarodowe dla młodzieży defaworyzowanej. Są to praktyki za granicą lub wymiany młodzieży z naszym najważniejszym partnerem-sąsiadem Polską. Współpracujemy również z innymi krajami. W naszych projektach zajmujemy się kształceniem i orientacją zawodową. Co roku organizujemy projekty dla ok. 150-200 uczestników. Nie jesteśmy obojętni na potrzeby kadry. Wymieniamy się doświadczeniami na arenie międzynarodowej z pedagogami, instruktorami zawodów, inną kadrą pracującą z podobną grupą docelową. Prywatnie jestem rodowitą Polką, absolwentką Viadriny (dyplom z Kulturoznawstwa), doradczynią Public Relations na państwowej licencji niemieckiej, Europejką, z wyboru mieszkanką Słubfurtu, żoną Niemca i mamą trójki polsko-niemieckich dzieci. Wspieram polsko-niemieckie inicjatywy zawodowo i wolontarystycznie jako członkini Polsko-Niemieckiego Stowarzyszenia Obywateli Słubice i Frankfurthu nad Odrą „Nasze Stadt – unsere miasto“.

przemyśleć i przetestować. Dodatkowym wyzwaniem są też kwestie organizacyjne i finansowe. Kto i za co ma zorganizować karuzelę zawodów? Są to kwestie otwarte do rozstrzygnięcia, ale też możliwe do zorganizowania.

MS – Wszystko wyjdzie w praniu :-). Póki co, jestem przekonana, że ta metoda to tylko zalety. Ale jestem ciekawa opinii młodych ludzi, bo to oni będą pierwsi testować nowe narzędzie. Ono ma im służyć, wspierać, a nie utrudniać życie. Po etapie testowania przeprowadzimy supervizję, żeby w czas wychwytać wszystkie niedociągnięcia i mankamenty.

Kto może uczestniczyć w karuzeli zawodów?

KK – Nie mamy ograniczeń wiekowych, ale raczej jest to oferta do młodzieży

Hat das Berufskarussell Nachteile?

KK – Den Eindruck habe ich nicht, obwohl sich diese Methode wahrscheinlich weniger in theorielastigen und abstrakten Berufe bewähren würde. Das müsste man gut durchdenken und testen. Eine Herausforderung sind natürlich organisatorische und finanzielle Fragen. Wer soll so ein Berufskarussell auf die Beine stellen, und wie soll es finanziert werden? Das sind offene Fragen, die entschieden werden müssen, aber organisatorisch lösbar sind.

MS – Das wird die Praxis zeigen. Erst einmal bin ich überzeugt davon, dass diese Methode nur Vorteile hat. Aber ich bin natürlich gespannt auf das Urteil der jungen Menschen, denn schließlich werden sie ja als erste dieses neue Instrument testen. Es soll ihnen dienen, sie fördern – und ihnen nicht das Leben schwer machen. Nach der Testphase werden wir das Projekt genauestens analysieren, um beizeiten eventuelle Unzulänglichkeiten und Mängel zu identifizieren.

Wer kann am Berufskarussell teilnehmen?

KK – Wir haben keine Altersgrenze, aber das Angebot richtet sich eher an Jugendliche, die noch zur Schule gehen, sich an der Schwelle zum Erwachsensein befinden und sich nicht schlüssig sind, wie ihr künftiger Bildungs- und Berufsweg aussehen soll. Das Berufskarussell eignet sich für homogene und durchmischte

szkolnej i u progu dorosłości, która jeszcze nie wie, jak pokierować swoją edukacją i ścieżką kariery. Karuzelę zawodów można realizować dla grup jednolitych lub różnorodnych. Świetnie się sprawdzi w ramach projektów międzynarodowych dla młodzieży w połączeniu z nauką języka obcego oraz w innym kraju. W zależności od potrzeb i możliwości formuła karuzeli zawodów umożliwi nam działanie na rzecz różnych grup odbiorców.

MS – A ja jestem ciekawa, jak takie rozwiązanie sprawdziłoby się wśród „starszej” młodzieży? Wyobraźcie sobie grupę uczestników, np. osoby wypalone zawodowo, które trafiają na 4-tygodniowy turnus karuzeli zawodów? Bez względu na wiek. To byłaby innowacja! Myślę, że podczas takiego turnusu wielu odnalazłoby sens życia.

Jak finansować takie inicjatywy?

KK – Karuzelę zawodów można realizować w formie projektów dla młodzieży, starając się o dotacje ze źródeł krajowych, europejskich, prywatnych (Fundacje, stowarzyszenia) lub państwowych (ministerialne, samorządowe).

MS – Uważam, że wartościowe inicjatywy warto finansować. Projekty, które teraz udało nam się pozyskać, już od jakiegoś czasu krążyły po naszych głowach, przemierzając meandry wytycznych i regulaminy konkursów. Ale nie zawsze udaje się

Gruppen. Es funktioniert wunderbar im Rahmen internationaler Jugendprojekte, dann verknüpft mit der Vermittlung von Kenntnissen in Sprache und Landeskunde des jeweils anderen Landes. Je nach Bedarf und Möglichkeiten lässt sich das Konzept Berufskarussell für verschiedene Adressatengruppen umsetzen.

MS – Und ich möchte einmal wissen, wie so ein Ansatz bei „älteren“ Jugendlichen funktionieren würde. Man stelle sich eine Gruppe von Menschen vor, die z.B. mit einem Burn-out zu kämpfen haben, und die dann an einer vierwöchigen Maßnahme eines Berufskarussells teilnehmen. Völlig altersunabhängig. Das wäre doch innovativ! Ich denke, dass viele der Teilnehmer während dieses Karussells den Sinn des Lebens wiederfinden würden.

Wie lassen sich solche Initiativen finanzieren?

KK - Finanzielle Mittel für das Berufskarussell lassen sich über Jugendprojekte beantragen. Das können nationale, europäische, private (Stiftungen, Vereine) oder auch staatliche (ministerielle, kommunale) Zuwendungen sein.

MS - Ich meine, dass wertvolle Initiativen es verdienen, finanziert zu werden. Unsere jetzt bewilligten Projekte hatten uns schon seit längerem gedanklich beschäftigt und haben sich durch das Dickicht der Förderrichtlinien und Ausschreibungsformalitäten gekämpft. Nicht immer gelingt es, die zuständigen

przekonać asesorów. Ale krok po kroku...
Bo na dobre rzeczy warto czekać.

Karuzela zawodów jest otwarta!

KK – Karuzela zawodów to formuła uniwersalna. W centrum stoi praktyczne testowanie zawodów. Karuzela jest otwarta na inspiracje i wzbogacanie. Sprawdza się w wariacie mini i maxi, dla młodszych i starszych, dla grup uprzywilejowanych i defaworyzowanych. Karuzela zawodów może być międzynarodowym doświadczeniem, który wzmocni poczucie wspólnoty w Europie.

MS – Andrzej Rosiewicz w Czterdziestolatku śpiewał: „...na karuzeli życia pokręcisz się...” Czyżby jakaś wróżba???
A może po prostu sama formuła karuzeli jest bardzo szeroka, i zachęcająca do próbowania.

Gremien zu überzeugen. Aber Schritt für Schritt... Auf gute Dinge lohnt es sich zu warten.

Das Berufskarussell ist offen!

KK - Das Berufskarussell ist ein universelles Konzept. Im Mittelpunkt steht das praktische Testen von Berufen. Das Karussell ist offen für Anregungen und bereichernde Ideen. Es funktioniert als „Mini-“ oder „Maxi-Version“, für jüngere und ältere Menschen, für privilegierte und benachteiligte Gruppen. Das Berufskarussell kann eine internationale Erfahrung sein, die das Gemeinschaftsgefühl in Europa stärkt.

MS - In den siebziger Jahren sang Andrzej Rosiewicz in seinem Titelsong zu der polnischen TV-Serie „Stefek, der Vierzigjährige“: „...das Karussell des Lebens, es wird sich drehn ...“ Womöglich eine Prognose??? Nun, vielleicht ist ja einfach das Konzept eines Karussells sehr breit angelegt und lädt daher ein zum Ausprobieren.

Karuzela marzeń

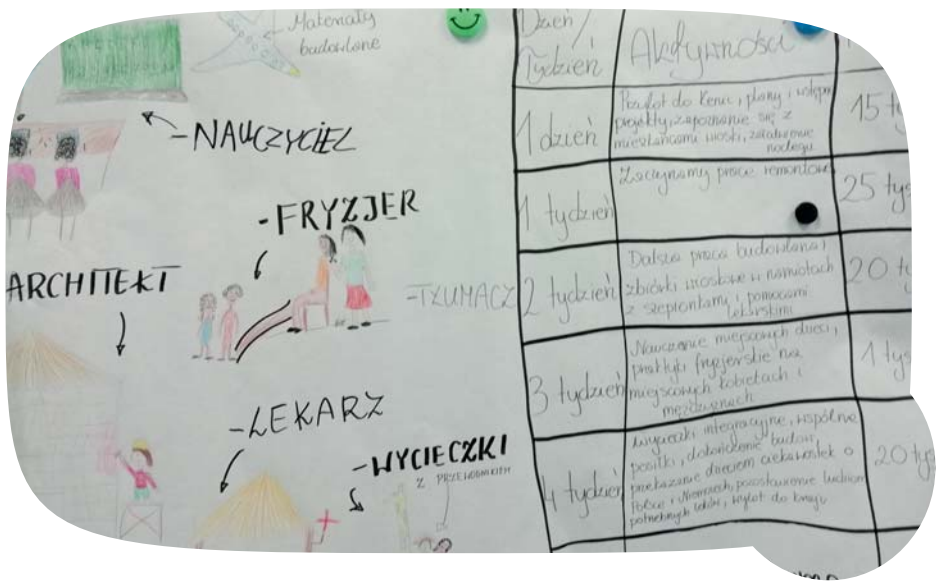
Karussell der Träume

Napisałiśmy projekt – został złożony i oceniony, w końcu dofinansowany. Takie jest życie projektu. A potem zaczęła się jazda bez trzymanki, bo nasza karuzela zaczęła się kręcić i było o niej słycać przy każdej okazji. Mnóstwo spotkań, seminariów, i tych zaplanowanych w projekcie, ale i takich, na które „wpraszaliśmy się”, żeby opowiedzieć, co robimy.

Wszystko szło bardzo dobrze, ale nurto- wało nas jedno pytanie: czy młodzi ludzie poczują karuzelowe szaleństwo, kupią bilet i poprzną w nieznane? Planowanie to jedno, dopracowanie w gronie eksper- tów, przy wsparciu analizy prawnej, to drugie, ale realizacja pilotaży karuzeli, to będzie prawdziwe wyzwanie.

Wir haben einen Projektantrag geschrie- ben, er wurde eingereicht, begutachtet und schließlich bewilligt. Wie das so ist mit einem Projekt. Dann jedoch begann das freihändige Fahren, denn unser Karussell begann sich zu drehen und machte bei jeder Gelegenheit von sich reden. Viele Begegnungen, Seminare – regulär geplante, aber auch solche, zu denen wir uns selbst einluden, um über unsere Aktivitäten zu berichten.

Alles lief super, uns trieb jedoch eine Frage um: Würden die jungen Leute den Kick des Karussellfahrens spüren, sich ein Ticket kaufen und abheben ins Un- bekannte? Das eine ist die Planung, das andere der Feinschliff durch ein Exper-

W ramach pilotaży planujemy przeprowadzenie procesu na wzór rozwiązania niemieckiego – dwa miesięczne pobyty dla polskiej młodzieży w Niemczech, dwa dla niemieckiej w Polsce, wspólna nauka, integracja oraz próbowanie zawodów. Każdy z uczestników przejdzie indywidualną diagnozę uczestnika (przygotowanie indywidualnego planu działania). Kolejne tygodnie to będzie testowanie modelu Karuzeli Zawodów – każdy z uczestników dotyka 3-4 zawodów, przygląda się, próbuje. Po miesiącu testowania następuje ewaluacja procesu – wyciągnięcie wniosków, spotkanie z młodzieżą, ich relacja z udziału w projekcie. Czekamy na ten moment podekscytowani, ale zarazem pełni obaw.

tenteam, unterstützt durch ein Rechtsgutachten; aber die eigentliche Herausforderung ist doch die Projektbegleitung, die Steuerung des Karussells. Bei der Umsetzung des Projektprozesses wollen wir uns an vorhandenen deutschen Lösungen orientieren: zwei jeweils einmonatige Aufenthalte der polnischen Jugendlichen in Deutschland, ebenso zwei Aufenthalte der deutschen Jugendlichen in Polen, gemeinsames Lernen, Integration und Ausprobieren von Berufen. Für jeden Teilnehmer wird eine individuelle Diagnose erstellt (und ein individueller Aktivitätsplan). Die darauffolgenden Wochen dienen dem Test des Modells Berufskarussell – jeder Teilnehmer kommt mit 3-4 Berufen in Berührung, bekommt einen Eindruck,

Karuzelowe przedbiegi

13 listopada w Collegium Polonicum odbyły się dziesiąte Targi „Edukacja, praca, kariera”. To był niesamowity dzień – ponad 700 zwiedzających, 50 wystawców, interesujące warsztaty dla młodych ludzi. My również, w ramach projektu „Karuzela Zawodów”, przygotowaliśmy swoje stoisko, gdzie kręciło się zawodowe koło fortuny.

Ale najważniejsze tego dnia były warsztaty – KARUZELA MARZEŃ porwała grupę uczniów 8 klasy z Ośna Lubuskiego. Projektowali sami dla siebie orientację zawodową, z nauką języka obcego i twórczo spędzonym czasem wolnym. Zaskoczyli nas pomysłami, pracą w grupie, odwagą, a przede wszystkim dobrocią i chęcią pomocy innym. Co ważne, potrafili realnie oszacować koszty takiego wyjazdu. Mamy super młodzież! Zobaczcie, jak pracowali!

probiert sich aus. Nach dem Testmonat geht es an die Evaluierung des Prozesses – Schlussfolgerungen werden gezogen, Treffen mit den Jugendlichen finden statt, um deren Feedback zu erhalten. Wir erwarten diesen Moment voller Spannung, zugleich aber auch voller Befürchtungen.

Vorlaufrunde der Karussellfahrt

Am 13. November fand im Collegium Polonicum bereits zum zehnten Mal die Messe „Bildung, Arbeit, Karriere“ statt. Ein unglaublicher Tag – über 700 Messebesucher, 50 Aussteller, interessante Workshops für junge Leute. Auch wir hatten im Rahmen des Projektes „Berufskarussell“ unseren Stand aufgebaut, an dem sich das Glücksrad der Berufe drehte. Am wichtigsten an diesem Tag waren jedoch die Workshops. Von dem Workshop KARUSSELL DER TRÄUME ließ sich eine Gruppe Achtklässler aus Ośno Lubuskie in den Bann ziehen. Sie entwarfen für sich selbst ein Berufsorientierungsangebot, inclusive Sprachkurs und kreativer Freizeitgestaltung. Sie überraschten uns mit ihren Ideen, ihrer Gruppenarbeit, ihrem Mut, vor allem aber mit ihrer Herzengüte und Hilfsbereitschaft gegenüber anderen. Und – sie waren auch imstande, die Kosten solch eines Berufsorientierungsaufenthaltes abzuschätzen. Wir haben eine phantastische Jugend! Schaut, was sie kann!

Fundacja Dobro Kultury Stiftung „Dobro Kultury“

Fundacja Dobro Kultury to jedna z nielicznych organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce i pierwsza o tym profilu w regionie Odry. Zachęcamy mieszkańców polsko-niemieckiego pogranicza do opiekowania się lokalną spuścizną kulturową, która prowadzi do wzmacniania więzi międzyludzkich i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Fundacja Dobro Kultury zajmuje się ochroną i podtrzymywaniem lokalnych tradycji i zwyczajów oraz innych niematerialnych dóbr kultury, wzmacnianiem poczucia tożsamości i więzi emocjonalnych społeczeństwa z dziedzictwem kulturowym, a także badaniem i diagnozowaniem świadomości społecznej w za-

Die Stiftung „Dobro Kultury“ ist eine von wenigen Nichtregierungsorganisationen in Polen, deren Hauptanliegen der Schutz des Kulturerbes in Polen ist. In der Oderregion ist die Stiftung die erste mit dieser Ausrichtung. Wir wollen die Menschen in unserer deutsch-polnischen Grenzregion dazu ermuntern, das lokale Kulturerbe zu pflegen und so die zwischenmenschlichen Beziehungen und die Entwicklung der Zivilgesellschaft zu stärken.

Zu den Arbeitsaufgaben der Stiftung „Dobro Kultury“ gehören der Schutz und die Pflege lokaler Traditionen und Bräuche sowie anderer immaterieller Kulturgüter, die Stärkung des Identitätsgefühls und der emotionalen Verbundenheit der Gesellschaft mit dem Kulturerbe sowie auch

kresie ochrony zabytków i różnorodności dziedzictwa kulturowego.

Fundacja Dobro Kultury stawia sobie za zadanie ochronę europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz przekazanie go następnym pokoleniom. Uczy należytego i umiejętnego obcowania z dobrami kultury, jak również wspiera oraz rozpowszechnia ideę ochrony dóbr kultury poprzez działalność naukową, edukacyjną i wydawniczą.

Naszym celem jest wykorzystać ten potencjał w pełni poprzez działania animacyjno-kulturalne, przedsięwzięcia artystyczne, angażując zasoby lokalne, ludzkie i instytucjonalne. Uważamy, że wzbogaci to ofertę kulturalną regionu, wpłynie na realizację pasji i zainteresowań grup odbiorców. W naszych działaniach kierujemy się głównie dobrem wspólnym, a działania społeczne kierowane są na rozwój mieszkańców, przede wszystkim dzieci i młodzieży, ale także seniorów.

Różnorodne kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe członków zarządu i Rady sprawiają, iż chronimy dobra kultury w sposób innowacyjny i zrównoważony. Posiadamy duże doświadczenie w koordynacji projektów edukacyjnych, artystycznych, archeologicznych, skierowanych do dzieci i młodzieży, a także przedsięwzięć wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego i lokalnych organizacji pozarządowych.

Untersuchungen zur Feststellung des Bewusstseinsstandes der Gesellschaft hinsichtlich des Denkmalschutzes und der Vielfalt des kulturellen Erbes.

Anliegen der Stiftung „Dobro Kultury“ ist es, das europäische Kulturerbe zu schützen und es den kommenden Generationen zu vermitteln. Die Stiftung setzt sich für einen angemessenen und klugen Umgang mit Kulturgütern ein, sie unterstützt und fördert die Idee des Schutzes von Kulturgütern durch Aktivitäten im Wissenschafts-, Bildungs- und Verlagsbereich.

Unser Ziel ist es, dieses Potential durch kulturanimatorische und künstlerische Maßnahmen optimal auszuschöpfen und dabei die personellen und institutionellen Ressourcen vor Ort einzubeziehen. Dadurch wird, so meinen wir, das kulturelle Angebot der Region attraktiver, es werden Leidenschaft und Interesse verschiedener Adressatengruppen angesprochen. Wir lassen uns in erster Linie von der Idee des Gemeinguts leiten, unsere gesellschaftlichen Maßnahmen sollen der Entwicklung der Bewohner dienen und richten sich vor allem an Kinder und Jugendliche, aber auch an Senioren.

Die vielfältigen Qualifikationen und die Erfahrung unserer Vorstands- und Stiftungsratsmitglieder gewährleisten den Schutz von Kulturgütern in innovativer und zugleich nachhaltiger Weise.

Główne obszary naszej działalności to:

- przedsięwzięcia edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży
- projekty dotyczące kształcenia zawodowego i orientacji zawodowej
- wydawanie fachowych publikacji
- badania naukowe
- kształtowanie świadomości społecznej
- organizacja wystaw, szkoleń, konferencji, wydarzeń naukowych, kulturalnych i artystycznych

Wir verfügen über reiche Erfahrungen bei der Koordinierung von Kinder- und Jugendprojekten in den Bereichen Bildung, Kunst und Archäologie, aber auch in Bezug auf Projekte zur Förderung der zivilgesellschaftlichen Entwicklung und lokaler NGOs.

Unsere Hauptarbeitsfelder sind:

- Bildungsprojekte für Kinder und Jugendliche
- Berufsbildungs- und Berufsorientierungsprojekte
- die Herausgabe von Fachpublikationen
- Forschung
- die Bewusstseinsbildung in der Gesellschaft
- die Organisation von Ausstellungen, Schulungen, Tagungen sowie von wissenschaftlichen, kulturellen und künstlerischen Veranstaltungen.

Internationaler Bund

Internationaler Bund (IB) jest jedną z największych niemieckich organizacji pozarządowych działających na rzecz młodzieży, pracy socjalnej i kształcenia. Założony w roku 1949, jako niezależna organizacja ponadpartyjna i ponadwzrostowa, pomaga ludziom potrzebującym pomocy, opieki socjalnej lub pragnącym zdobyć, bądź podnieść już nabyte kwalifikacje zawodowe. Pomaga także w zarządzaniu projektami. W całych Niemczech 14.000 pracowników IB pomaga w 700 ośrodkach znajdujących się w ponad 300 miejscowościach ponad 350.000 ludzi w planowaniu i polepszaniu ich życia zawodowego i osobistego.

Der Internationale Bund (IB) ist eine der größten deutschen Nichtregierungsorganisationen in den Bereichen der Jugend-, Sozial- und Bildungsarbeit. Der IB, gegründet 1949 als unabhängige, überparteiliche und konfessionsübergreifende Organisation, unterstützt Menschen, die Hilfe oder soziale Fürsorge benötigen oder die berufliche Qualifikationen erlangen oder bereits vorhandene ausbauen wollen. Ein Arbeitsgebiet ist auch das Projektmanagement. Heute unterhält der IB bundesweit über 700 Einrichtungen an über 300 Orten und unterstützt dort über 350.000 Menschen bei der Planung und Optimierung ihres beruflichen und persönlichen Lebens.

Horizontalnym działaniem jest szeroko zakrojona współpraca międzynarodowa z placówkami edukacyjnymi w innych krajach, szczególnie z Polską. W ramach tej współpracy realizowane są spotkania młodzieży i wymiana kadry oraz liczne staże zawodowe. Dodatkowo IB prowadzi działania na rzecz transferu wiedzy i dobrych praktyk w dziedzinach, którymi się zajmuje. IB korzysta z licznych dotacji krajowych i międzynarodowych od rządowych programów współpracy młodzieży, po europejskie mechanizmy finansowe.

IB działa w ramach międzynarodowych sieci:

EVTA (European Vocational Training Association - sieć organizacji prowadzących działalność w zakresie kształcenia zawodowego w Europie)

EFYSO (European Federation of Youth Service Organization - sieć organizacji prowadzących działalność na rzecz młodzieży na płaszczyźnie międzynarodowej, w ramach polityki dotyczącej spraw młodzieży i pracy społecznej z młodzieżą)

CARAVAN 2000 INTERNATIONAL (sieć organizacji partnerskich współpracujących w ramach programów organizowanych dla osób niepełnosprawnych).

IB podzielone jest na 16 oddziałów regionalnych.

Internationaler Bund Berlin-Brandenburg gGmbH (regionalna jednostka w grupie IB) jest organizacją pozarządową o statusie OPP i prowadzi aktywne działania na zlecenie Agencji ds. Zatrudnienia

Zum horizontalen Tätigkeitsspektrum des IB gehört eine breitangelegte internationale Zusammenarbeit mit Bildungseinrichtungen in anderen Ländern, besonders mit Polen. Im Rahmen dieser Kooperation stehen Jugendbegegnungen, der Austausch von Leitungspersonal sowie zahlreiche Berufspraktika auf dem Programm. Zudem fördert der IB den Transfer von Wissen und guten Praktiken in seinen Tätigkeitsbereichen. Genutzt werden nationale und internationale Fördermittel, angefangen von Regierungsvereinbarungen zur Zusammenarbeit im Jugendbereich bis hin zu europäischen Fördermechanismen.

IB engagiert sich in folgenden internationalen Netzwerken:

EVTA (European Vocational Training Association – ein Netzwerk von Organisationen im Bereich der beruflichen Bildung in Europa)

EFYSO (European Federation of Youth Service Organization – ein Netzwerk von Organisationen im Bereich der internationalen Jugendarbeit, der Jugendpolitik und der Jugendsozialarbeit)

CARAVAN 2000 INTERNATIONAL (ein Netzwerk von Partnerorganisationen, die im Bereich der Behindertenarbeit kooperieren).

Der IB ist in 16 Regionalgesellschaften untergliedert.

Der Internationale Bund Berlin-Brandenburg gGmbH (Regionalgesellschaft der IB-Gruppe) ist eine gemeinnützige

i JobCenter w obszarach: orientacji zawodowej uczniów, doradztwa edukacyjnego i zawodowego dla młodzieży z trudnościami, zaburzeniami i upośledzeniami (na zlecenie Federalnego Ministerstwa ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży), przygotowania do wykonywania zawodu, ponadzakładowego kształcenia zawodowego i reorientacji zawodowej. Oprócz tego w placówkach IB prowadzone są zajęcia aktywizacji zawodowej i treningi przygotowujące do integracji na rynku pracy, prowadzona jest nauka w ponad 20 zawodach. IB Berlin Brandenburg Südost prowadzi szkoły zawodowe, własne restauracje i hotele szkoleniowe, placówki opieki nad dziećmi i młodzieżą, przedszkola, domy kultury, centra młodzieżowe, ambulatoryjne punkty opieki socjalnej oraz szkołę językową.

W Internationaler Bund w Brandenburgii zatrudnieni są wysoko wykwalifikowani instruktorzy nauki zawodów, psycholodzy, pedagodzy społeczni, doradcy zawodowi, nauczyciele.

Nichtregierungsorganisation, die im Auftrag der Bundesagentur für Arbeit und des JobCenters in folgenden Bereichen tätig ist: Berufsorientierung für Schüler, Bildungs- und Berufsberatung für Jugendliche mit Problemen, Störungen und Behinderungen (im Auftrag des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend), Vorbereitung auf die berufliche Arbeit, überbetriebliche Berufsbildung und berufliche Neuorientierung.

Weitere Arbeitsbereiche der IB-Einrichtungen sind Berufsaktivierungsangebote und ein Arbeitsmarktintegrationstraining. Über 20 Berufe kann man beim IB erlernen. Der IB Berlin Brandenburg Südost ist Träger von Berufsschulen, eigenen Restaurants und Ausbildungshotels, er betreibt Kinder- und Jugendbetreuungseinrichtungen, Kindergärten, Kulturhäuser, Jugendzentren, ambulante Sozialhilfeeinrichtungen sowie Sprachschulen. Beim Internationalen Bund Berlin-Brandenburg arbeiten hochqualifizierte Berufsausbilder, Psychologen, Sozialpädagogen, Berufsberater und Lehrkräfte.

Publikacja została wydana na zlecenie
Fundacji Dobro Kultury
ul. Kościuszki 1/209, 69-100 Słubice
www.dobrokultury.org / www.facebook.com/dobro.kultury.1

Idea i nadzór merytoryczny:
Marzena Słodownik i Karolina Knochenmuß

Teksty:
Karolina Knochenmuß, Marzena Słodownik, dr Marcin Krzymuski

Tłumaczenia:
Karolina Knochenmuß, dr Marcin Krzymuski, Dr. Gero Lietz

Redakcja:
Marzena Słodownik, Karolina Knochenmuß

Projekt graficzny i skład:
Piktogram Polska

Publikacja powstała w ramach projektu
„Karuzela zawodów – inkluzja innowacyjnych rozwiązań”.

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Wydano z finansowym wsparciem
Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Słubice, 2019

